

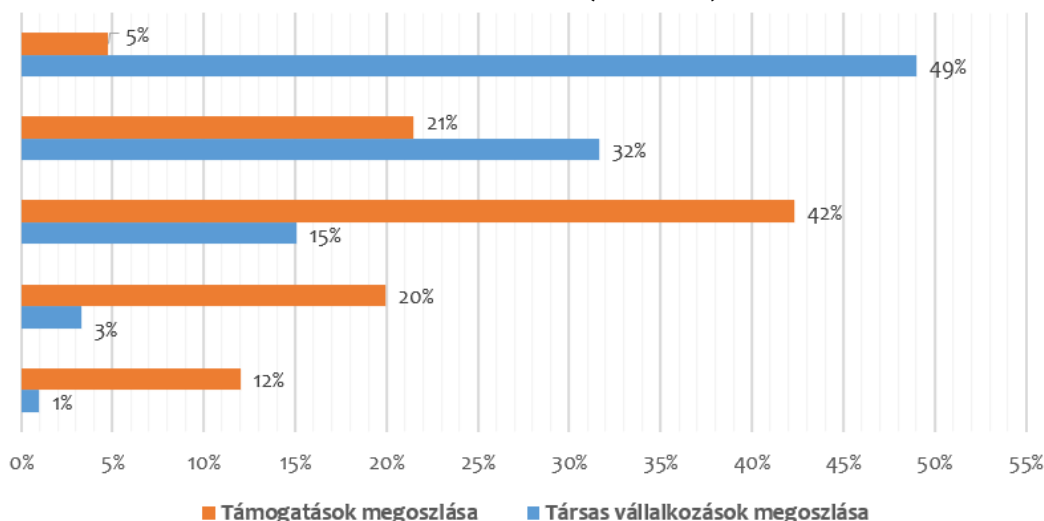
Egy maroknyi cég kapja az agrárpályázati támogatások jelentős részét

A GKI Gazdaságkutató Zrt. egy korábbi cikkben elemezte a közvetlenül kifizetett agrártámogatásokat és azok megoszlását az arra jogosultak között. A közvetlenül a termelőknek kifizetett EU támogatások még uniós szinten is meglehetősen egyenlőtlenül oszlanak el hazánkban (**a jogosultak 1%-a kapta a támogatások 1/3-át**). A közvetlenül kifizetett agrártámogatások jelentős koncentrációját részben csökkenthették volna a Széchenyi 2020 vidékfejlesztési program keretében 2015-2020 között kifizetett összegek.

A palyazat.gov.hu¹ adatai szerint 2015 és 2020 között a **Széchenyi 2020 keretében** a mezőgazdasági területek és az állattartás fejlesztésére² **1,19 ezer milliárd Ft támogatást fizettek ki összesen 35 ezer különböző nyertesnek. Ennek 58%-át** (689 milliárd Ft-ot, nyertesenként 223 millió Ft-ot) **a nyertesek 9%-a** (3087 társas vállalkozás) **kapta**. A nyertesek 90%-át kitevő gazdák és egyéni vállalkozók az összeg 40%-ához (481 milliárd Ft-hoz, nyertesenként 15 millió Ft-hoz) jutottak, a fennmaradó 1% (alapítványok, szervezetek, önkormányzatok és szövetkezetek) összesen 20 milliárd Ft-ot kapott. **Vagyis a pályázati támogatások tovább növelték a gazdálkodók közötti különbségeket.**

Ugyanakkor még a társas vállalkozásokon belül is erőteljes különbségek figyelhetők meg. Míg 2129 társas vállalkozás csak egyszer kapott támogatást (átlagosan 170 millió Ft-ot), addig 556 kétszer (cégenként átlagosan 289 millió Ft-ot), 235 cég háromszor (átlagosan 378 millió Ft-ot/vállalkozás), 92 vállalkozás négyszer (átlagosan 538 millió Ft-ot/cég), illetve **75 cég öt vagy többször kapott támogatást**, átlagosan vállalkozásonként 377 millió forintot.

A támogatások és nyertes pályázók megoszlása a társas vállalkozások esetében, 2015-2020 között (százalék)

Forrás: palyazat.gov.hu adatai alapján GKI számítás

¹ https://www.palyazat.gov.hu/tamogatott_projektkereso/

² A számításba nem kerültek bele az erdőgazdálkodás, halászat, infrastruktúra fejlesztésére, valamint az agrárkárók enyhítésére kifizetett támogatások.

Mindezek következtében a társas vállalkozások között jelentős eltérések vannak a kapott támogatások összege szerint. Míg a társas vállalkozások közel fele (1512 cég) a támogatások csupán 5%-hoz jutott (ami átlagosan 22 millió Ft-ot jelentett), addig a támogatáshoz jutó társas vállalkozások 3%-a (102 vállalkozás) a támogatások 20%-át (átlagosan 1,34 milliárd Ft) kapta. Összességében **az összes támogatás 3/4-ét kapta a cégek 1/5-e!**

A vidékfejlesztési támogatások a közvetlenül kifizetett EU-s támogatásokhoz hasonló mértékű koncentrációjának következménye, hogy kevés társas vállalkozás kezében összpontosul a magyar mezőgazdasági termelés oroszlánrésze. Kérdéses, hogy ezeket a támogatásokat mekkora hasznossággal képesek (vagy érdekeltek) ezen vállalkozások a termelés fejlesztésére fordítani. **A jelentős koncentráció a kapott pályázati és termeléshez kötött támogatások terén nem valószínű, hogy a vidéki Magyarország népességmegtartó képességét jelentősen javítaná.**

A jelenlegi pályázati rendszer helyett kistérségi (vagy még kisebb területre vonatkozó), integrált vidékfejlesztésre lenne szükség, amelyben **a helyi kezdeményezésű (szükséglet-orientált) fejlesztési programok nagyobb teret kapnak.** Ez lehetővé tenné meglévő agrártermelési potenciál jobb kihasználását (intenzív gazdálkodás növelése). Szükség lenne tovább a fenntartható fejlődés kritériumainak megfelelő, tudás alapú termelés támogatására, amely hozzájárul a mezőgazdasági munkahelyek megőrzéséhez a falvakban, valamint segít abban, hogy **a gazdálkodók piaci viszonyok között is képesek legyenek saját erőből jövedelmet termelni.**

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092 Budapest, Ráday u. 42-44. Telefon: 06-1-318-1284; E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Molnár László, molnar.laszlo@gki.hu, +36-30-577-0832

Hannya Omar, hannya.omar@gki.hu +36-70-425-7261